

munerne, som man i alt Fald hidtil i andre Lande nærmest havde betragtet som Statsopgaver. Vi lagde dem paa Kommunerne af det naturlige Hensigtsmæssighedshensyn, at de derigennem fik deres naturlige, rette Begrænsning, men Alderdomsforsørgelsen er ellers en Opgave, som man i den øvrige Del af Verden, hvor den har været løst, jeg antager med nogen Ret, har betragtet som en Statsopgave. Der er altsaa det, der kan tale for, at man nu lige over for disse Byrder ved et Tilfud fra Staten noget ud over det, der tidligere var Tale om, søger at lette dem de øvrige. Men der et andet Moment, hvor jeg særlig lige over for en Brændevinskat finder det naturligt, hvad Regeringen har foreslaaet; det er netop det, at Regeringen har sikret Skattens Beløb lige over for Statskassen, men har sagt, at det overstydende, det, som er en Folge af, at der drifkes særlig meget eller særlig lidt, gaar til Kommunerne. Naar det nu er givet, at de Ulemper og de Udgifter, Fattigbyrden og andre, som følge af Drikkeriet, i en særlig Grad føles af Kommunerne og blive Byrder for dem, saa er det saa overordentlig naturligt, at det bliver Kommunerne, der, forudsat at Drikkeriet bliver ved at florere, saa et Tilfud, som ganske vist da flyder rigeligere, men som Kommunen netop derfor kan være berettiget til at faa, og hvis denne Kilde holdt op at flyde for Kommunen, vilde det være en meget stor økonomisk Fordel for den, vistnok meget større end de Beløb, den gaar Glip af. Denne Hovedtanke i Forslaget kan jeg altsaa slutte mig til. Derimod maa jeg for mit Vedkommende tage nogen Afstand fra den absolutte Frihed til at disponere over disse Midler, som man i Genhold til Forslaget giver Kommunerne. For mit Vedkommende kan jeg i denne Stat ikke se andet end en Stat, der som saadan bliver udredet af Befolkningens Flertal, og maaste endogaa i størst Maal af de mindre besiddende, af dem, der have de ringeste Aaar. Jeg anser det derfor for givet, at Retfærdighed byder, at man lige over for de Midler, der flyde ind af denne Stat, i en eller anden Form sikrer sig, at de anvendes til Fordel for disse mindst hemidlede. Jeg forstod imidlertid Hs. Etsk. Finansministeren saaledes, at han lige over for Ændringer i den Retning vilde være villig til Forhandling. For mit Vedkommende vil noget i den Retning være absolut Forudsætning for at kunne gaa med til Loven, uagtet jeg ganske vist erkender, at noget af Beløbet kunde man med Rette lade Kommunerne disponere direkte over, og lade komme Skattebyrderne til gode, for saa vidt som netop

Skattebyrderne i ret stort Maal ogsaa blive dem, der komme til at bære Byrden. Jeg kan der ingenlunde være enig med det ærede Medlem fra Møen (Bojsen), der sagde, at denne Stat havde det imod sig, at det er en Stat, der, for saa vidt den rummer Skattebyrderne, rummer de mindre og ikke de større, fordi Hensigtsmæssighed, som han sagde, har ført til og maatte føre til, at de smaa Landbrugere have Arbejderne paa Kost, men de større lade Arbejderne selv sørge for Kosten. Thi det er ikke Tvivl om, at hvis der bliver lagt en Dre paa pr. Snaps, saaledes at der bliver en daglig Udgift af f. Eks. 5—6 Dre mere paa Brændevin, saa vil Daglønnen, hvor Kosten ikke er iberegnet, vokse i Forhold dertil. Kosten tages saa decideret med i Beregning, naar man overhovedet afkorderer med Folk paa Basis af, at de selv skulle koste sig, at en Fordyrelse af Kosten vil medføre en tilsvarende Forhøjelse af Daglønnen. Der er ganske sikkert noget i, at Kommunens Skattebyrde ville komme til at bære endel af Brændevinsskatten, saaledes at nogen Vempelse lige over for dem igennem noget Tilfud kan være berettiget. I øvrigt er det min Overbevisning, at selv naar man fastslaar, at hele Beløbet skulde benyttes til Fordel for saadanne Reforme, der absolut kom de smaa stillede til gode, vilde det indirekte blive en Fordel ogsaa for de besiddende, og for mit Vedkommende vilde jeg finde en Ændring i denne Retning nødvendig, medmindre man naar en Ændring i andre Retninger under Sagens videre Behandling — der lægger jeg megen Vægt paa, hvad den ærede Finansminister sagde, at for ham var det Hovedmaalet at faa bestattet Brændevin, men Formen, hvorunder Beløbet skulde anvendes, kunde vi forhandle om. Ja, hvis vi under Sagens Behandling kunde naa til, at man, ligesom da vi vedtoge Olfatloven, til denne Lov her knyttede ikke en almindelig Toldreform — det vilde efter min Mening være urimeligt og urigtigt at forsøge paa det — men en delvis Toldreform, ligesom vi naaede det den Gang, hvor Bestræbelserne da maatte gaa ud paa lige over for ethvert lille Hjem at give saa megen Vættelse paa andre af Hvermands Forbrugsgenstande, at det vi kalde det maadeholdne Brændevinsforbrug, derigennem fik fuld Erstatning, saa vilde vi naa den absolutte Retfærdighed over for denne Lov, idet det nemlig saa kun blev det nmaadeholdne Forbrug, der kom til at punge ud til Fordel for dem, der maa bære Følgerne af dette umaadeholdne Forbrug. Dette er min Betragtning af Forslaget i det hele